

[Statsministeren]

jeg forsikre for og give tilsagn om – informere Det Politisk-Økonomiske Udvalg løbende og meget nøje. Dette også sagt til hr. Jes Lunde, som var inde på det samme spørgsmål.

Med hensyn til den seneste aftale om en budgetforbedring på mindst 250 mio. kr. kan jeg tilføje, at landsstyret påtænker dette beløb fremskaffet gennem en renteafgift samt gennem besparelser på anlægsudgifterne. Jeg skal imidlertid også understrege, at selve udmøntningen af budgetforbedringen på 250 mio. kr. er et hjemmestyreanliggende. Den konkrete udmøntning af budgetforbedringerne er således overladt til landsstyre og Lagting. Det er derfor også op til landsstyret at finde alternative eller supplerende budgetforbedringer i tilfælde af, at det nu planlagte ikke gennemføres fuldt ud.

Resterer der fortsat et underskud på landsstyrets budget, efter at de politiske forhandlinger på Færøerne er ført til ende, er det op til landsstyret at finansiere dette restunderskud gennem lånoptagelse på Færøerne eller på det danske kapitalmarked; det er en del af forudsætningerne for den aftale, vi har indgået. Den budgetstramning, som er indeholdt i oktoberaftalen, må i sig selv anses for at forbedre landsstyrets vilkår, hvis en sådan lånoptagelse bliver nødvendig.

I øvrigt vil jeg gerne tilføje, at hele den aftale, der er indgået med Færøerne, også er en nøje gennemtænkt balance, som både tager hensyn til forpligtelser og til, at færingerne selv fortsat må bære en del af byrderne – og hovedparten af byrderne – men at samfundet Danmark også for sin del bidrager til, at man kan komme ud af krisen på Færøerne uden at skubbe så kraftigt til den, at vi ikke kan komme i gang igen.

Jeg blev også spurgt om erhvervspolitikken og saneringen af filetfabrikkerne og monopol-situationen, som det er blevet kaldt. Fru Addi Andersen, fru Sonja Mikkelsen og hr. Jes Lunde var inde på de samme spørgsmål. En væsentlig del af reformerne i det færøske erhvervsliv drejer sig om tilpasningen af produktionskapaciteten i filetfabrikkerne til det lavere fangstniveau. Det vil også bidrage til at forbedre de færøske producenters konkurrencesituation. De filetfabrikker, som har ønsket det, er gået ind i et godt samarbejde om en sådan tilpasning og rationalisering. Dette samarbejde

har næsten alle de eksisterende filetfabrikker deltaget i.

En sådan udvikling er blevet støttet af adskillige eksperter det seneste år. Etableringen af paraplyorganisationen udelukker imidlertid ikke, at der kan drives selvstændige filetfabrikker uden for denne ny organisation. Det er faktisk tilfældet, bl.a. i Klaksvig. Sådanne fabrikker er levedygtige, og såfremt de fortsætter med at være levedygtige og rentable, er jeg sikker på, at pengeinstitutterne ud fra almindelige forretningsmæssige principper også vil være interesserede i at yde lån til disse fabrikker.

Til spørgsmålet om tidsfristen for afviklingen af den færøske udlandsgæld må jeg sige, at bedømmelsen af den fremtidige udvikling på Færøerne selvfølgelig fortsat er behæftet med stor usikkerhed. Ændringer i de centrale størrelser, især i forbindelse med afsætningsforholdene for fisk, kan hurtigt forrykke det samlede billede for en økonomi som den færøske. Af rapporten fra udvalget vedrørende genopretning af den færøske økonomi fremgår det imidlertid, og jeg citerer:

»En nedbringelse af udlandsgælden vil være mulig i den kommende 5-årige periode, såfremt den færøske økonomi undgår at blive udsat for nye udefra kommende negative stød.«

Jeg kan føje til, at spørgsmålet om nedbringelse af gælden til den danske stat vil blive drøftet løbende i forbindelse med de årlige forhandlinger om bloktilskuddets størrelse.

Jeg blev også spurgt om situationen i kommunerne. Jeg kan oplyse, at den kommunale gæld ved udgangen af 1992 svarede til 33.000 kr. pr. indbygger eller over tre gange kommunernes samlede skatteindtægter. Hertil kommer, at gælden er meget ujævnt fordelt; i enkelte kommuner beløber den sig til mellem fem og seks gange skatteindtægterne.

Der er for mig ingen tvivl om, at situationen kalder på en reorganisering af den kommunale struktur på Færøerne, men det er lige så klart, at det naturligvis alene er et hjemmestyreanliggende. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at landsstyret med det formål at imødegå kommunale gældsproblemer har fremsat lovforslag om oprettelse af en kommunal krise- og garantifond.

Der er i øvrigt enighed mellem regeringen og landsstyret om, at kommunernes problemer